

Naam Koksgoed in nevelen gehuld

♦ De achterzijde van boerderij Koksgoed. Links als enig overblijfsel uit vroeger tijd het oude huis, dat nu schuur is geworden. (Foto Hans Groene)

Rubriek over boerderij- en familienamen door Henk Hermans
aanvullingen en suggesties 05437 72603

Even buiten het dorp Wehl, aan de Koksgoedweg, staat de boerderij 'Koksgoed' van de familie Siebes. De naam doet meteen denken aan een vroegere bewoner Kok. Maar de eeuwenoude schrijfwijze 'Kakesguet' plaatst hier weer twijfels bij.

Two leden van de oudheidkundige vereniging in Wehl, Alex Koster en wijlen de heer Gerrit Groen hebben zich indertijd over de naam gebogen in het kader van het Wehlse boerderijonderzoek. Zes eeuwen geleden bestond het Koksgoed al, zo von-

den ze. De eerste vermelding als 'Kakesguet' is te vinden in het archief van het latere klooster 'Grote Convent of Sint Marien Grave' in Doesburg in een akte van 1428. De hoeve was toen nog in handen van de heer van Keppel. De familie Weydgans had de boerderij in leen en pachter-bewoner was ene bouwman (boer) Beernt.

In 1447 krijgt de heer van Keppel het goed terug en gaat het over naar het Doesburgse klooster. Het duurt dan tot 1722 voordat weer iets over de boerderij in de archieven opduikt. Als eigenaren zien we achtereenvolgens Jan Brouwer, 'Tulleken', Rhode van Heeckeren, richter Nies en Berend Weeting. In de periode 1731 tot 1762, als Tulleken respectievelijk Rhode van Heeckeren eigenaar zijn, wordt de boerderij ook Betmersgoed genoemd. Ook die naam is vooralsnog onverklaarbaar. De eigenaren zullen in die tijd trouwens meestal niet de bewoners zijn geweest.

In 1815 kwam de boerderij aan

Peter Bosman (1775-1848), die er wel zal hebben geboerd. Hij kwam uit Kilder en was getrouwd met Christina Weeting, de dochter van genoemde Berend. Bosman werd waarschijnlijk mede-eigenaar, want in 1813 kwam het Koksgoed ook aan Gerrit Menting (1788-1855), die met Catharina Hermers was gehuwd. Zoon Bernard Menting (1818-1864) nam het goed in 1818 over. Zijn echtgenote was Willemina Hendrika van Diele.

De naam Siebes komt al in 1865 in beeld met Theodorus Johannes (1835-1906), afkomstig uit Hummelo. Hij trouwt met de weduwe van B. Menting. Na hun huwelijk in 1865 komt hij bij haar op het Koksgoed wonen.

De volgende generaties zijn Bernardus Johannes Siebes (1866-1912), getrouwd met Johanna Gerarda Thien, Johannes Theodorus Gerardus Siebes (1902-1982) getrouwd met Johanna Jansen en Johannes E.M. Siebes (geboren in 1939) getrouwd met Johanna G.M. Menting.

De huidige bewoner, die de boerderij in 1966 van zijn vader overnam, bouwde een jaar later een nieuw voorhuis wegens bouwvalligheid van het oude. De oude boerderij werd omgebouwd tot kalver- en varkensschuur. Dat het oude huis een hoge ouderdom heeft, blijkt wel uit het jaartal 1620 in de buitenmuur van het achterhuis.

Bij de ingang van de tuin is uit de doornenheg een fraaie boog met bollen geknipt. Al in het begin van deze eeuw moet deze vorm aan de heg zijn gebract.

Een rieten kapschuur op het erf was in de Tweede Wereldoorlog het onderduikadres van de Doetinchemse veehandelaar van joodse afkomst Dolf Heilbron. Die had aanvankelijk ondergedoken gezeten op de boerderij Galenhof in Nieuw-Wehl. Heilbron was een sympathieke man die bij de Wehlse boeren hoog aangeschreven stond. Hij wist zich met hulp van de boerenbevolking tot de bevrijding schuil te houden en overleefde zo de donkere tijden.

Selden Daphne

18.3.1995
25 24